

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Έτος 1ο — Άριθ. φύλλου 9
Τιμή φύλλου δρχ. 5
15 ΜΑΪΟΥ 1977
Ήράκλειον 1866, άριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Όργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως. Όργανισμός που δημιουργήθηκε πριν λίγα χρόνια και που σκοπό έχει την ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής, την ιατρική περίθαλψη των αγροτών και την εξασφάλιση οικονομικής ενίσχυσης των άπομαχων αγροτών.

Για τη δημιουργία του χρειάστηκαν άγώνες μακροχρόνιοι, κοπιαστικοί. Χρειάστηκαν θυσίες πρωτοπόρων αγροτών. Έγινε ώστόσο τό πρώτο βήμα. Ένα βήμα μονάχα: τό πρώτο. Για να ολοκληρωθεί ο σκοπός τού προέβει να εκπληρωθεί ο Ο. Γ. Α., χρειάζονται ακόμα πολλά βήματα. Για να γίνουν προσπάθειες, πολλές άγώνες, ίσως και πολλές θυσίες.

Τρείς είναι οι τομείς πού πρέπει να ικανοποιηθεί ο Ο. Γ. Α., μα και στους τρείς μονάχα ψίχουλα δίνει σήμερα.

Συντάξεις στους άπομαχους πού με τό σημερινό τιμάρθιο δέν ανταποκρίνονται ούτε στις πιό στοιχειώδεις ανάγκες τού ανθρώπου καί όχι στη συντήρηση τού άνίκανου για έργασία άγρότη.

Ιατρική περίθαλψη, πού με την καθιέρωση των άγροτικών ιατρείων μάλλον πρωτόγονη μπορεί να χαρακτηριστεί. Γιατί, άν κρίνουμε από την Έπαρχία μας, τις πιό πολλές φορές λείπει ο γιατρός μα κι όταν βρίσκεται εκεί, τού λείπουν όλα τά σύγχρονα μέσα της ιατρικής έπιστήμης. Έτσι τά άγροτικά ιατρεία μόνο σαν σταθμοί πρώτων βοηθειών μπορούν να χαρακτηριστούν.

Μα και στον τρίτο τομέα, τήν ασφάλιση της άγροτικής παραγωγής, δέν βρισκόμαστε σε καλύτερη κατάσταση.

Ο. Γ. Α.

Δίνει, λέει, άποζημίωση μονάχα για ζημιές από παγετό καί χαλάζι, κι εκεί πολύ περιορισμένη, πού τις περισσότερες φορές, με την καθυστέρηση στην έντιμηση της ζημιάς καί την καθυστέρηση της πληρωμής, έκμηδενίζεται.

Άρκετές είναι όμως καί οι άλλες περιπτώσεις πού ή άγροτική παραγωγή παθαίνει μεγάλες καταστροφές, κι όμως ο Ο. Γ. Α. δέν προβλέπει καμιά άποζημίωση.

Άναφέρουμε δυό μονάχα πού πλήττουν συχνά την Έπαρχία μας καί πού δημιουργούν ξεηρασίες καταστρεφής. Έν τω μεταξύ, πού τις τελευταίες μέρες προκάλεσε ά-

πίστευτες ζημιές σ' όλες τις καλλιέργειες, όπως σε άλλη στήλη αναφέραμε. Καί είναι θέματα πού δέν άφορούν μονάχα θά μπορούσε να όρθωσει με αυτά πού ό ήμερησιος τύπος αναφέρει αυτές τις μέρες, ή ξεηρασία καί οι άνεμοθύελλες πλήττουν πολλές περιοχές στη χώρα μας.

Νά γιατί χρειάζεται συντονισμός ενεργειών απ' όλα τά διαμερίσματα, καί έντονα διαβήματα στους άρμόδιους ύπουργούς για την έκτακτη τών άποζημιώσεων καί στις δυό περιπτώσεις πού πιό πάνω αναφέραμε, αλλά καί για κάθε άλλη περίπτωση. Είναι άνάγκη να επανασταθεί με κάθε τρόπο ή γεωργική παραγωγή καί να ασφαλιστούν

πραγματικά εκείνοι πού με τό μόχθο καί τις θυσίες τους εξασφαλίζουν τή διατροφή τού κοινωνικού συνόλου.

Είναι άνάγκη να αναθεωρηθεί ή όλη άγροτική μας πολιτική. Σωστός καί μακροχρόνιος προγραμματισμός καλλιέργειών, γιατί έτσι μονάχα θά μπορούσε να όρθωσει ο άγροτικός μας κόσμος. Η χώρα μας είναι περισσότερο άγροτική καί λιγότερο ασπασολογική τομείς, βιομηχανία, ναυτιλία, βιοτεχνία κ.λπ.

Και όμως είναι ο τομέας όπου, σε σύγκριση με όλους τούς άλλους, παρατηρείται ή λιγότερο σωστή όργάνωση καί προστασία. Τό τόνίζουν πολύ χαρακτηριστικά οι πιό άρμόδιοι, οι γεωπόνοι δημόσιοι υπάλληλοι, στην άποψη πού έλλαναν, στην άποψη πού χωρίς κανένα κλαδικό οικονομικό αίτημα,

άλλά «ζήτησαν ένα θεσμικό πλαίσιο, ίκανό να δημιουργήσει τις άναγκαίες προϋποθέσεις για μια άναπτυξιακή καί προοδευτική έλληνική γεωργία, ανταγωνιστική ποιότητα καί ποσότητα, στο διεθνή χώρο. Οι δυνατότητες της έλληνικής γεωργίας είναι τεράστιες. Άρκει να αξιοποιηθούν σωστά στα κλιματολογικά προνόμια τού έλληνικού χώρου».

Παράλληλα τονίζουν την αδυναμία τού Ο. Γ. Α. ν' ανταποκριθεί σωστά στο σκοπό του, για να έμπνεύσει στον άγρότη έμπιστοσύνη ν' ασχοληθεί με διάθεση στο έργο του καί όχι να τό νιώθει καταναγκαστικό, μα να βρει θάρρος άγρότης, καί να επιδιώκει με κάθε τρόπο να τό εγκαταλείψει καί ο ίδιος, μα πούλησει προσούποθές ν' άπομακρυνθούν από τή γή τά παιδιά του. Καί τότε...

Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

Τρομερή, ασύλληπτη στην τραγικότητα της, ήταν ή θυσία της Έπαρχίας μας, της Έπαρχίας Βιάννου κατά την περίοδο τού τελευταίου παγκόσμιου πόλεμου, όπου υπήρξαν τρομερές ό θυσίες καί άλλων μερών της Κρήτης κι όλης της Ελλάδας.

Στις 12 Σεπτεμβρίου τού 1943, σε μια σύγκρουση στη Σύμη με τούς άντάρτες, πού 'χαν βρει στην Έπαρχία μας καταφύγιο καί όμόθυμη συνδρομή τού πληθυσμού, σκοτώθηκαν πολλοί Γερμανοί. Ο έπιτεφάλης των Γερμανικών δυνάμεων έσπευσε να δώσει στον άμαχο πληθυσμό, πού φυσικό ήταν να φοβάται άντιδικαια, καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις καί έντολη να παραμείνουν όλοι στα σπίτια τους καί με την άσπιθα θά έκτελεβόταν στην ύπαιθρο.

Βέβαια οι διαβεβαιώσεις αυτές δέν γίνονταν πιστευτές, λίγο όμως κατόρθωσαν να διαφύγουν από τά χωριά, γιατί χιλιάδες Γερμανοί είχαν κατακλύσει την Έπαρχία. Έν τώ μεταξύ ο Γερμανός Διοικητής τού Φρουρίου της Κρήτης, δείχνοντας όλη τή λύσσα του για την όθθεια πού ή Έπαρχία παρείχε στους άντάρτες, εξέδιδε την άκόλουθη άπάνθρωπη διαταγή: «Καταστρέψατε Έπαρχίαν Βιάννου. Έκτελέσατε πάραυτα άνευ διαδικασίας τους έντός των άνωτολικών χωρίων συλλαμβανόμενους άπαντας, άνεξαρτήτως φύλου καί ηλικίας».

Στις 14 Σεπτεμβρίου, ήμέρα τού Τιμίου Σταυρού, ναζιστικά άποσπάσματα έπέδρασαν σ' όλα τά χωριά καί άρχισαν τις έκτελέσεις. Διακόσια ένενήντα πέντε άτομα έκτελέστηκαν, σύμφωνα με τά έπίσημα στοιχεία τού Υπουργείου Στρατιωτικών. Άμικά 112, Κεφαλοβούσι 35, Άγιος Βασίλειος 30, Βαχός 24, Σύμη 24, Κρεσθόνα 20, Πεδιάδα 17, Καλάμι 2, Συκολόγος 1 καί στα γειτονικά χωριά

πού άλλοτε άνηκαν στην Έπαρχία Βιάννου, Ρίζα 17 καί Μουρινές 16. Άλλα 17 άτομα είχαν έκτελεστεί προηγουμένως σε διάφορα χρονικά διαστήματα από την Άνω Βιάννο, όπου είχε ιδρυθεί ή πρώτη αντιστασιακή Όργάνωση της Κρήτης κατά τών κατακτητών υπό τόν Ταγματάρχη Άλέξανδρο Ραπτόπουλο. (Συνεχίζεται)

Τά «Β.Ν. στην έπιθυμία τους να δώσουν μια πλήρη έξιστόρηση της περιόδου 1940 - 1945 πού άσφαλώς είναι ή σημαντικότερη σειρά της ής νεώτερης ιστορίας της Έπαρχίας μας, έχει έλθει σ' έπαφή με πολλούς άντεπατριώτες πού έζησαν άναπεκνήματα στην περίοδο αυτή. Περιμένει απ' αυτούς μια πλήρη περιγραφή τών γεγονότων, όπως τά έζησαν. Από τή θέση αυτή καλούμε όλους όσους μπορούν να μας δώσουν στοιχεία να μας δώσουν, με τή βεβαιότητα ότι αυτό αποτελεί συνέχεια της προσφοράς τους στον άγώνα της

Τού κ. Γ. ΤΖΑΜΟΥΖΑΚΗ

Έπαρχίας ενάντια στον ξένο κατακτητή. Η διάσωση τών στοιχείων αυτών άποτελεί έπική ύποχρέωση. Τό ζητούν όλοι οι νεώτεροι μα καί οι μεγαλύτεροι πού θέλουν λεπτομέρειες. Τό ζητά ή ιστορία. Στη συνέχεια δημοσιεύουμε σχετική έπιστολή τού συνεπατριώτη κ. Σπ. Σπυριδογιαννάκη.

Πρός Φίλους Συμπατριώτες

Στις 14 τού περασμένου Σεπτεμβρίου έορτάσαμε τήν 33 έπέτειο τού δλοκαυτώματος της Έπαρχίας μας. Τριάντα τρία χρόνια πέρασαν από τότε πού ή μεμλία του κατακτητή ξεμελίωσε καί έκαψε τά χωριά, ένδ πεντακόσιοι άθωοί άνθρωποι τους πλήρωσαν με τό αίμα τους αυτή την άκόρεστη μανία καί θαρβαρότητα. Όλοι — οι άπανταχοί Βιαννίτες — με κομμένη την άναπνοή τιμήσαμε την ευλάβεια καί συγκίνηση τούς νεκρούς μας. Άς είναι αί- (Συνέχεια στην σελίδα 4)

Ο ΚΑΗΜΟΣ ΕΝΟΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ ΒΙΑΝΝΙΤΗ

Γεννημένος κι εγώ στην όμορφη Βιάννο, μα ξεριζωμένος απ' αυτήν περισσότερο από μισό αιώνα, νιώθω τόν άβάσταχτο πόνο της ξενιτειάς μέρα - νύχτα. Μή μπορώντας να ταξιδέψω ως εκεί, για να λουστώ στα μύρα καί στο φως της, να ξεκουράσω σώμα καί ψυχή στην άπαλή της φύση καί στον άπέραντο όρίζοντά της, ζω έκτακτοδές μιλία μακριά, κλεισμένος στις άναμνήσεις της παιδικής μου ζωής, πού τόσα χρόνια στάθηκαν κανόνας καί πηγή άυτόγνωσιας.

Οι φωτεινές, πολύχρωμες, παραδεισένιες, θά λέγαμε, εκδόσεις τού χωριού μου δέν αλλοιώθηκαν στη μνήμη μου. Ζούν παρθένες κι άμόλυπτες καί με κανένα τρόπο δέν μπορώ να πιάσω πώς ο χρόνος πού πέρασε από τότε πού έφυγα,

άλλάξε κάτι από τό θείο εκείνο σκηνικό. Στέκομαι άμετακίνητος στις άναμνήσεις μου εκείνης πού πάντοτε με συγκινούν καί με κάνουν άλλοτε να κλαίω κι άλλοτε να χαίρομαι καί να γελάω.

Μού λένε πώς ο πολιτισμός καί τά στοιχεία της φύσης άλλαξαν τά πάντα. Δέν υπάρχουν, λέει, τά γραφικά γαυράκια, οι κάμαρες όπως τις λέγαμε, καί τά περβόλια μεταβλήθηκαν σε «πετριάδες» από τή μαρμαρίνη όρημνικήν χεμάρων.

Τά «Λιβάδια» καί τά «Τσιγούνια» έχουν αλλάξει όψη. Τά χαντάκια με τις άρμονικές συστοιχίες της καταπράσινης λάχαρης έχουν χαθεί. Γέμισαν λάσπη. Χάθηκε τό νερό, χάθηκε καί ή γραφικότητα έκείνης της φιβίσιας νερο-

συμής πού ήτονε χρόνια καί χρόνια τό «σημα κατατεθέν» τού κάμπου.

Είπα: λένε. Έγώ όμως με κανένα τρόπο δέν θέλω να πιστέψω πώς έγινε τέτοιο κακό. Έτσι καί μισοκλείω τά μάτια μου να σου κι άρχίζει τό ξετύλιγμα μιας άυλης ταινίας καί φέρονε μπροστά μου τό όμορφο χωριό μου όπως τό άφήκα. Με τό καταπράσινο ταπέτο άπλωμένο ναυελικά στα πόδια του, με τά κρυστάλλινα νερά του, με τά άρώματα της μυρτιάς, της λυγιάς καί τού μενεξέ. Με την άδιάκοπη μελωδική συγχορδία τού κελαδήματος τών λογής λογής πουλιών καί τή νυχτερινή συναυλία της νυχτόσιας παύλας, πού όμοια της δέν έχω άκούσει όπου κι άν πήγα. Με τόν έναστρο ού-

© Συνέχεια στη σελίδα 2

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Γιά τόν κ. Νομάρχη

Άπευθυνόμαστε καί πάλι σήμερα στον κ. Νομάρχη καί έκφράζουμε τό πικρό παράπονο μιας όλόκληρης Έπαρχίας για τήν άδιαφορία, πού έπιδεικνύουν οι διάφορες ύπηρεσίες για θέματα της Έπαρχίας Βιάννου.

Γράψαμε σε προηγούμενο φύλλο μας καί ζητήσαμε μια έξήγηση για τούς λόγους πού οι γεωτρήσεις της Βιάννου παραμένουν κλειστές.

Στό προηγούμενο φύλλο μας γράψαμε για άλλη γεώτρηση τού Φονιάλα της Άρθης. Τόνισαμε κατ' έπανάληση πώς τό πρόβλημα τού νερού στην Έπαρχία είναι πολύ σοβαρό θέμα καί σαν τέτοιο θά πρέπει ν' άντιμετωπιστεί απ' όλους τούς άρμόδιους.

Με τις δυό έπισκέψεις σας στην Έπαρχία κ. Νομάρχη, θά διαπιστώσατε, πιστευόμαστε, την ύπεράσθετη προσοπάθεια πού γίνεται στην περιοχή αυτή.

Τά πρώιμα κηπευτικά άνένκοπαν τή φυγή δέν λαμβεί άμεσα τό πρόβλημα τού νερού τόσο για τις έλιές, όσο καί για τά πρώιμα κηπευτικά, πολύ σύντομα θ' άντικρύσουμε καί πάλι τό κύμα φυγής καί τότε θά ναι άδοκληρωτικό. Η φετιγή άνομβρία, με τήν ξεηρασία πού θά έπακολουθήσει, έπιβάλλουν τήν άμεση αξιοποίηση τών γεωτρήσεων πού υπάρχουν καί τή διάνοιξη νέων. Περιμένουμε μια ύπεύθυνη άπάντηση τών λόγων πού τις κρατούν κλειστές τόσα

χρόνια καί κλείνουν καί τις νέες.

Και κάτι άλλο. Με τήν έπισκεπή του ο κ. Νομάρχης στην Έπαρχία, θά είδε για μια άκόμη φορά σε ποιά κατάσταση βρίσκεται τό όδικό καί ιδιαίτερα τό άγροτικό δίκτυο της Έπαρχίας. Πόσους κινδύνους έγκυμονούν για τά έκτακτοδές άγροτικά άποκαταστάσεις πού καθημερινά κινούνται σ' αυτό, καθώς καί στα τεράστια φορτηγά καί στα τεράστια φορτηγά πού στην περίοδο τής παραγωγής τών πρώιμων κηπευτικών είναι άναγκασμένα να πάνε επί τόπου για να φορτώσουν.

Κι ένα παράπονο. Με τήν έπισκεπή τού στην Έπαρχία ο κ. Νομάρχης είδε μονάχα τρείς Πρόεδρους Κοινοτήτων κι' έπισκέφθηκε ένα μόνο κομμάρκι της Έπαρχίας. Κι όμως όλοι οι κάτοικοι της Έπαρχίας μας τόν περιμένα για να τού έκθέσουν τά προβλήματά της, τις άνάγκες τους, τις καταστροφές τους, γιατί όλόκληρη ή Έπαρχία έπαθε μεγάλες καταστροφές από τήν άνεμοθύελλα.

Άπό τις πιστώσεις στην Έπαρχία

Σε προηγούμενο φύλλο τών Β.Ν. αναφέραμε τή χορηγηση 1.000.000 για τόν άγροτικό δρόμο Κερατόκαμπος — Δέρματος — Τσουπόσσορος. Όπως μας πληροφοροούν, ο δρόμος αυτός άνήκει σε τρείς Κοινότητες, Βιάννου, Χόνδρου καί Δεμασιού. Μαθαίνου (Συνέχεια στην σελίδα 4)

Τό Βιβλιοπωλείο Γ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
καί ή Διεύθυνση τών «Β.Ν.»
μεταφέρονται στον άπέναντι δρόμο
Γιαννιτών, πριν φθάσουμε στη
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
(ΣΤΟ Α ΣΙΔΕΡΑΚΗ)

★ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ★

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	21205
Ίατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	21206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	21230
Άγρονομείο Βιάννου	21006
Ειρηνοδείο	21211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	21226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	21136
Ο.Τ.Ε. (Θλάβα)	12
Ο.Τ.Ε (πληροφορίες)	21215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	21203

ΑΓΟΡΑΙΑ

Βασιλάκης Γεώργιος — Βιάννος	21239
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	21304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	21103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	21355
Κατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. Χόνδρος	21101
Ψαρολογάκης Κων. Χόνδρος	21.109

(Για υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

— Στην Αθήνα ή Έλένη Λουλάκη - Παπαβασιλοπούλου έγέννησε αγόρι.

Παντρεύτηκαν:

— Στο Συκολόγο: Ο Ίωάννης Πιτροπάκης με τη Χαρούλα Δαμασκινάκη.

— Στο Καλάμι: ο Χαρίλαος Άποστολάκης με τη Γεωργία Σαχωράκη.

— Στόν Πεύκο: ο Μιχάλης Βραχνάκης με τη Μαρία Τοπαδούλη.

— Στόν Άγια Βασίλειο: ο Λεωνίδας Μακράκης με τη Μαρία Βαρδονικολάκη.

Ο Νικόλαος Παπαδογιαννάκης με τη Χαρίκλεια Ήλιάκη. Ο Κώστας Παπαδάτος με τη Μαρία Μαρουλάκη.

Ο Γεώργιος Φρ. Στεφανάκης με την Καίτη Μεσοαριτάκη (ο γάμος έγινε στο 'Ηράκλειο). Ο Μιχ. Παπαδάκης με την Πόπη Κουναλάκη (ο γάμος έγινε στο 'Αφράτι).

— Στ' Αμιρά ο Θεοχάρης Βασιλάκης με την Ίωάννα Άγγελάκη.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

— Στη Σύμη: Η Δέσποινα Συγγελάκη.

— Στ' Αμιρά: Η Μαρία Κρασιά και ο Γεώργιος Μακρυγιωργάκης.

— Στη Βιάννο: Η Κυριακή Μιχ. Στυλιανάκη 76 χρονών.

— Στο Κεφαλοθύρι: ο Ματθαίος Βαρδάκης ή Σουλομαθιός.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Στους παρακάτω νεονύμφους που παντρεύτηκαν στη Βιάννο μετά το Πάσχα, εκ μέρους της οικογενείας μου προσφέρω δώδεκα θερμά συγχαρητήρια και βαθύτατες ευχές για πολύχρονη ευτυχισμένη οικογενειακή ζωή:

Τόν κ. Μανώλη Ν. Νεραντζάκη, Ταχυδρομικό Υπάλληλο 'Ηρακλείου και τη δ. Μαρία Παπαδάκη, πτυχιούχο μαία.

Τόν κ. Στυλιανό Γωνιωτάκη, Ειρηνοδίκη Βιάννου και τη δ. Ευαγγελία Στ. Πρατικάκη, Συμβολαιογράφου.

Τόν κ. Γεώργιο Πετροδασκαλάκη, Προϊστάμενο Ταχυδρ. Γραφείου Βιάννου, και τη δ. Χαρούλα Τυμπακιανάκη, Γραμματέα Ειρηνοδικείου Βιάννου.

Τόν κ. Γιάννη Δημ. Ραπτάκη, Γεωπόνου, με την δ. Ευτυχία Σαρρή, δοντιάτρο.

Νικ. Έμμ. Κατσαράκης

Δωρεές Έκλεκτού Βιαννίτη

Ο κ. Ίωάννης Παύλου Φουρνάρης, άποστρατος Συνταγματάρχης και Δικηγόρος στην

Αθήνα, που κάθε χρόνο στέλνει διάφορα χρηματικά ποσά στα Σχολεία της Βιάννου, Γυμνάσιο, Δημοτικό και Νηπιαγωγείο έστειλε και τώρα δεκαπέντε χιλιάδες δραχμές στο Δημοτικό Σχολείο Βιάννου για τους καλύτερους και πτωχότερους μαθητές. Έπίσης έστειλε 50 χάρτες Κρήτης, 50 Έλλάδος και 50 άντ)τυπα του βιβλίου του. «Αρκετές γνώσεις με λίγο κόπο» για όλους τους μαθητές της ΣΤης τάξης του Λυκείου. Τέλος σε 20 όρφανά, χήρες και πτωχούς από την Βιάννο πρό των εορτών του Πάσχα έστειλε από 300 δρχ. στόν καθένα. Άλλά για το τι έχει προσφέρει ο Ίωάννης Παύλου Φουρνάρης από την Βιάννο και για τη Βιάννο, τώρα και δέκα χρόνια, από τη σύνταξη του, θα γράψω έκτενέστερα σ' άλλη ήμερομηνία των Βιαννίτικων Νέων. Τώρα οι Βιαννίτες όλοι του εύχόμεθα οικογενειακή υγεία και ευτυχία και το παράδειγμα του ως μιμητή καθέναν που μπορεί να προσφέρει για το καλό του τόπου μας.

Βιάννος, Μάιος 1977

Νικόλ. Έμμ. Κατσαράκης

Εύχαριστήριο

Η Σχολική Έφορεία του Δημοτικού Σχολείου Ψαφής Φοράδας εύχαριστεί:

1) Τήν κυρία Μαρία Χίρα Έμμαν. Ζαχαράκη για τη δωρεά οικοπέδου έκτάσεως 700 περίπου τ.μ. για την ανέγερση δασκλήριου.

2) Τόν κ. Νομάρχη 'Ηρακλείου για το ενδιαφέρον και την οικονομική ενίσχυση που μάς προσέφερε για τόν ίδιο σκοπό.

3) Το Σύλλογο τών εν Άθήναις Καλαμιωτών «Η Βίγλα» για την οικονομική βοήθεια που μάς πρόσφεραν και

4) Όλους εκείνους που με κάθε τρόπο βοήθησαν και βοηθούν για την πραγματοποίηση του σκοπού μας.

Η Σχολική Έφορεία
Ο Πρόεδρος
ΑΠ. ΤΖΑΝΑΚΗΣ
Ο Γραμματέας
ΑΛΕΞ. ΔΟΥΡΑΧΑΛΗΣ
Ο Ταμίας
ΙΩΑΝ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Τά «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

τυπώνονται

στό τυπογραφείο

Φ Ρ Α Γ Κ Ο Υ Λ Η

όδος Θαλήτα 8

(Άγιος Δημήτριος)

Ήράκλειο - τηλ. 284909

Βιαννίτικες Ιστορίες

Ο ΞΙΝΟΧΟΝΤΡΟΣ

Του κ. Γιάννη Νεραντζάκη

Η θεία Κατεργιά είχε πήσει από θραδύς στο μεγάλο σιδεροτσάλο της γειτόνισσας της Νικολίνας το χόντρο της.

Τό ξύγαλό της, καθαρό, καλοαλατισμένο. Μήτε πολύ ξινό μήτε πολύ γλυκό, ήταν ό,τι έπρεπε. Τό σάρι μεστωμένο, φετινό, γιαλίτικο, καλαλεσμένο. Η νοικοκυρά καλή, ή Αύγουστία, τική μέρα ήσυχη με γλυκόβόρι. Ο χόντρος πέτυχε και μύρισε ή γειτονιά.

Βράδυ θράδυ, ή θεία Κατεργιά, έστειλε σ' όλη τη γειτονιά σκουτελικό «μιαολιά» χόντρο να δοκιμάσουν οι γειτόνισσες. Η θυγατέρα της ή Άρετή, πρόσχηρη και γρήγορη πήγε τό πιανάκι σ' όλες τις γειτόνισσες. Στην κερά Καντίκω, στην κερά Έλένη, στην κερά Μαριγώ, στην κερά Ροδάμη, σ' όλες. Όλες την καλοδέχονταν. Κι από τό κουφέτα σου Άρετούλα, της Έλεγαν, κι αυτή άναθοκοκκίνιζε, πετούσαν σπιθες τά μάτια της κι έλεγε: Ευχαριστώ - ευχαριστώ, και γρήγορη, σάν τη λαφίνα, γύριζε στό σπιτί της.

— Άρετούλα, παιδί μου, είντάνι που κάμαμε; Πήγε ό πιο πολός χόντρος...

— Θά κάμωμε κι άλλο, μάνα, έχει ακόμη καιρό. Άπαντούσε πρόσχηρη ή Άρετούλα.

Τήν άλλη μέρα τό πρωί, άμα θγήκε και ξάπλωσε ό ήλιος στό χωριό, ή θεία Κατεργιά, έβαλε τό σκαλάκι στόν τοίχο, πήρε μία παλέτσα κι ένα άσπρο σεντόνι, θγήκε στό δώμα του σπιτιού της, τ' άπλωσε στόν ήλιο, με τη βοήθεια της Άρετής έβαλε τό χόντρο άπάνω, κι άρχισε να τόν άπλώνει, μεγάλες μεγάλες κουταλιές να τότε πάει ό ήλιος σήμερα, κι αύριο θά τότε κόψει μικρά μικρά κομμάτια να ξεραθεί πιο πολύ. Τη βοήθησε ή Άρετή και τέλειωσαν γρήγορα.

Πρίν κατεθούν από τό δώμα, να 'σου και φαίνετα ό Μανώλης ό Βερελέησος. Κακοφτιαγμένος, λίγο άστεϊος, λίγο παλαθός, λίγο κακότερος, μά πάντα πρόθυμος.

— Γλάκα, Μανωλιό, από δώ, γλάκα, Μανωλιό, από κεϊ. Έκανε πώς δέν ένωθε, και πολλές φορές μερικές μερικές Έλεγαν τολμηρά λόγια μπροστά του, κι αυτός άκουε κι έκανε ή ήτανε παλαθός. Άς είναι, αυτή είναι άλλη ιστορία, γι άλλη φορά. Άκούει λοιπόν τη μυρωδιά του τραχανά, και λέει:

— Θεία Κατεργιά, ξ θεία, δώσ' μου, μπρέ, να χαρείς τ' Άρετώ, μία όλια χόντρο. Τη θεία την Κατεργιά, την πιάνει ή τσιγκουνιά, πράγμα παράξενο, και του λέει:

— Δέν σου δίνω, μαρέ, μηδέ θωλαράκι, και να χαθείς από μπροστά μου.

— Δώσ' του μάνα, ένα θώλο, της λέει ή Άρετή. Δώσε του να χαρείς.

— Είντάνε που λές, μαρή κι έσύ, όλο θά τότε κάμω σκουτελικά; Τό χειμώνα θά τρώς τά λιόπασσα σκέτα.

— Δώσ' μου, θεία, να σε χαρεί ό μπάρμπας μου, ξαναλέει ό Βερελέησος, και προσπαθεί ν' άνεθεί τό σκαλάκι.

— Φύγε, κακομοίρη, γιατί θά σου σπάσω την κεφάλια σου, άκούς; Βροντά κι άστράφτει ή θεία Κατεργιά, κι άρπάζει μία πλάκα και τήνε πετά με δύναμη στό καντιρίμι και γίνεται χίλια κομμάτια.

Φοβισμένος ό Μανωλιός, πηδά τη σκάλα κι άπομακρύνεται γρήγορα. Άμα πήγε λίγο μακριά, σταματά και της λέει:

— Είδες, θεία, που δέ μου 'δωκες χόντρο;...

— Φύγε στό διάολο, του ξαναλέει άγριεμένη πιο πολύ, γιατί θά σου σπάσω τη καυκάλα σου.

— Μάνα μου, δέ σε γνωρίζω σήμερα, της λέει σατισμένη ή Άρετή. Είντάνι τούτα να;

— Οί διαόλοι, θά σου τονε φάνε τό χόντρο, θεία. Οί διαόλοι. Θά δεις... ξαναλέει ό Μανωλιός ό Βερελέησος και φεύγει γρήγορα.

Τό θράδυ ή θεία Κατεργιά θγήκε στό δώμα, μάζεψε τις άκρες του σεντονιού σταυρωτά, τις έδεσε κόμπο, πέτωσε τό χόντρο, κατέθηκε κι έβαλε μέσα τη σκάλα.

Σκοτεινίασε κι ήσούχασε τό χωριό. Ηλεκτρικά φώτα δέν είχε τότε, κι άχνοφέγγιζαν μόνο τ' άστέρια. Κοιμήθηκαν όλοι, καταλάγιασε τό χωριό. Μόνο οί ποτιστάδες μέσα στα λιόφυτα κι ως πέρα στό θαθύλακο άγροπυνοσαν. Με τό φαναράκι στό ένα χέρι και τό σκαπέτι στό άλλο, ξαθόγιαζαν τό νερό και πότιζαν σιγοτραγουδώντας τά μωρέλα τους. Μουδ' ό Μανωλιός ό Βερελέησος δέν κοιμάται. Πάει στη γειτονιά της θειάς Κατεργιάς, λουφάζει, παραστέκει. Πλησιάζει και σά γάτος, χωρίς σκάλα σκαρφαλώνει στό δώμα, άρπάζει τό δεμένο στό άσπροσέντονο χόντρο και τότε πετά, μαλακά μαλακά, ζυγιστά, στό δρόμο.

Κατεβαίνει γρήγορα, τότε κατινάζει και σκυφτός και γρήγορος, θγαίνει από τό χωριό. Νύκτα, μ' αυτός προχωρεί, δέν σκοντάφτει και φτάνει πέρα στό μεγάλο χάλαθρο στό μεγάλο θούλισμα, θγαίνει σ' όρθολίθι και ξεφορτώνεται τό χόντρο. Λύνει τους κόμπους άνοίγει τό σεντόνι, κι άρπά θυμωμένος κι άγριαπός, θώλο θώλο τό χόντρο και τότε σθουρίζει μέσα στό χάλαθρο.

— Φάτε, διαόλοι, Χόντρο... Φάτε, διαόλοι, χόντρο, φωνάζει πικτικά, έκδικητικά... Και δώσ' μου και πετά, σάν δαιμονισμένος, τό χόντρο δεξιά, ζερβά, μπροστά, πίσω.

— Δέ μου 'δωσες, θεία, ένα θωλαράκι; Ένα μόνο σου ζήτησα... Να δά! ξαναλέει και ξετινάσσει και τό σεντόνι.

Γρήγορος, γυρίζει στό χωριό και πετά στό δώμα της θειάς τό σεντόνι από τό δρόμο. Τό σεντόνι γίνεται ένα κουβάρι κοντά στη παλέτσα και τις πέτρες.

Ξημερώνει ό Θεός τη μέρα, θγαίνει ό ήλιος, κι ή θεία Κατεργιά θγαίνει στό δώμα να άπλώσει πάλι τό χόντρο. Ο Βερελέησος στέκει πέρα πέρα και θλέπει...

— Ωφου είντάναθα ή κακομοίρα... φωνάζει ή γριά. Γλακάτε, γειτόνισσες,

ΤΟ ΜΕΤΑΞΑΡΙΟ

Ένας μικρός περίπατος στα περβόλια μ' έφερε πίσω στα προκατοχικά χρόνια.

Κάθε άνοιξη και τότε ή φύση όργιαζε σάν και σήμερα και όλο τό χωριό έμοιαζε άληθινός παραδεισος. Οί δλάνθιστες λεμονιές, τά γιασεμιά στις άλεις και οί γαριφαλιές στις γλάστρες μοσχοβολούσαν και τότε όπως και τώρα στις ρεματιές. Τά πλατάνια, οί καρδιές και οί μουριές, άσπρομουριές και μαυρομουριές άπλωναν τόν παχύν ίσκιο τους και δρόσιζαν τόν κάθε περαστικό με τό θρόισμα τών φύλων τους. Μόνο που τότε οί μουριές είχαν κάποιον άλλο προορισμό. Έδιναν τό φύλλωμά τους για τροφή στους μεταξοσκώληκες, που τόσο πρόθυμα και με ευχαρίστηση καλλιεργούσαν οί άνεμελες κοπέλες του χωριού.

Παρέες παρέες, θυμάμαι, φτιάχναν ένα συνεταιρισμό, ή μία έθαζε τό σπιτί, ή άλλη τις μουριές κι όλες μαζί τόν κόπο, κι άρχιζαν τη δουλειά. Μία παρέα άπ' αυτές στη γειτονιά μου ήταν ή Αταλάντη, ή Πολυξένη, ή Ρόδω και ή Άννα στην άπάνω γειτονιά ήταν οί κόρες της χήρας της Τοικνοπούλας της Κατερινιάς, τό Λενιό και ή Άλεξάνδρα.

Τις θρίστω λοιπόν να κουβεντιάσουμε: — Έπιάσετε, έσεις, τό

σπόρο; από που τόν πήρατε;

— Δέν έχει μόνο ό Περθολαράκης, ό Σαπουνάς, και να θιαστείτε, γιατί ό καιρός πάει. Τών Άγιώ Σαράντα τονέ πιάνουνε.

Έτσι, τών Άγιώ Σαράντα οί κοπελιές πήγαν στης Τοικνοπούλας.

— Έ θεά Κατερινιά, πώς τόν άνοίγουμε, μαρέ, γιατί έξέχασα, λείει ή Ρόδω.

— Να σου πώ, παιδί μου, άλλοι τότε θάζουνε σ' ένα πιάτο, πάνω σ' ένα μάλλινο πανί, στόν ήλιο, και με τη ζεστασιά του άνοίγει και θγαίνουν τά σκουληκάκια. Μά θέλει προσοχή, γιατί αν είναι ό ήλιος καλύτερος και τόν παραθεσιμεί, τά καθουρντίζει και φοφούνε. Πιο καλά είναι έτοσά που τό κάνανε έμεις.

— Έ, για όρμηνεψέ μας να χαρείς, γιατί τό μεταξάριό μας όφέτος τό 'χομε μελετημένο κι άνε πετύχει, θά φάνομε με τό μεταξί τά δίμιτα όλομετάξωτα γαμπρίκια και τά μπόλινα ποκάμια.

— Να σάς πώ, μαρέ κοπέλια. Να τότε δέσετε σ' ένα μάλλινο πανί και να τότε χώσετε στόν κόρφο σας. Έσεις μαθές έχετε πυρά και θά τότε ξεπουλιάσετε μάνα μιν...

— Και τά σκουληκάκια σά θά θγοούνε, δέ θά μάσε δαγκάσουνε;

— Άλλο κακό μη θές λάχει... Να τότε λύνετε θές

Ο Συνέχεια στή σελίδα 3

Ο ΚΑΗΜΟΣ ΕΝΟΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ ΒΙΑΝΝΙΤΗ

(Συνέχεια άπ' τη σελίδα 1)

Ο ΚΑΗΜΟΣ ΕΝΟΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ ΒΙΑΝΝΙΤΗ

Κι αν κάτεχες, τι θάβαινε, αφού καρδιά δέν έχεις; Σταφύλι θέλω να γενώ, στο κλήμα της αούλης σου, να με τρυγήσεις να με πιεις μ' ένα γλυκό φιλιό μου.

Όσο όμως κι αν με μεθά τό όραμα αυτό, μένει δυστυχώς πάντα όραμα, σκια, μακριά από την πραγματικότητα. Πόσο θάθελα να ξανάθλεπα τόν εύλογημένο εκείνο τόπο, μά δέν μπορώ. Ξέρω πώς δέν θά δώ πρόσωπα άγαπημένα που έφυγαν για πάντα. Τό άσπρο κοιμητήρι της Άγίας Μαρίας θά φέρει στό νού μου τρομερές στιγμές φρίκης κι άπελπισίας. Τό γκρεμισμένο πατρικό σπιτί θά μου δώσει τη χαριστική βολή. Πώς να δεις τό παιδικό σου λίκνο πλακωμένο με χώματα και πέτρες και να μη ραγίσει ή καρδιά σου;

Έτσι λοιπόν νιώθω τό δωραίο μου χωριό, που τό άγαπώ τόσο πολύ με τους άνθρώπους του. Τό μεγάλο μου έτούτο φυλαχτό, οί αναμνήσεις μου, πήραν φωτιά και φούντωσαν μέσα μου τόν τελευταίο καιρό, καθώς διαβάζω την έξαιρετη έφημεριδούλα μας «Βιαννίτικα Νέα».

Μά νομίζω πώς πρέπει να τελειώσω έδώ προσθέτοντας έτούτα τά λόγια μόνο: Χαρά σ' αυτούς που ζούνε στόν όμορφο, άγνό και θεογαπημένο εκείνο τόπο. Έμεις τόν σευρομαστε μεσά στα καυσαέρια και στους θόρυβους.

Άγάπησά σε κι ήκλαψα, μά συ δέν τό κατέχεις.

Κι έπήρανε μου τό χόντρο, ώφου, άδικιά...

Πρώτη τρέχει ή Άρετή κι ύστερα όλες άλαφιασμένες. Σιμώνει κι ό Μανωλιός, τάχα παραξευμεμένος, μά τά μάτια του λάμπανε πονηρά, έκδικητικά, και της λέει:

— Είδες που δέν μου 'δωκες όψές ένα θωλαράκι; Έφάγασι του τονε οί διαόλοι...

Και φεύγει πηδηκτά και γελαστά, για την πλατεία του χωριού.

Ι. Π. ΝΕΡΑΝΤΖΑΚΗΣ
Βιάννος 27.4.1977

ΛΙΒΥΚΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

(Συνέχεια απ' τη σελίδα 1) με ακόμη πώς τὸ 1.000.000 δὲν ἀρκεῖ γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ δρόμου. Θὰ χρηματοδοτηθεῖ ὁμως καὶ στὰ ἐπόμενα χρόνια. "Ἄλλη πληροφορία μὰς λέγει πὼς ἡ Κοινότητα Βιάννου, στὴν ὁποία δόθηκε ἡ φετινὴ πίστωση, ἀρνεῖται νὰ τὴ χρησιμοποιοῦσε. Δὲν ξέρομε τοὺς λόγους καὶ πολλοὶ περιμένουν μιά ὑπεύθυνη ἀνακοίνωση γιὰ νὰ ἐνημερωθοῦν. Ὅσο ὅμως πὼς καὶ τὰ ἐλάχιστα αὐτὰ χρήματα πού δίνον-

ται πρέπει ν' ἀπορροφῶνται μέχρι καὶ τὴν τελευταία δραχμὴ, γιὰ τὸ ἀνάγκες σὲ ὀδικό δίκτυο εἶναι τεράστιες, ὅπως ἐπανειλημμένα ἔχομε τονίσει καὶ γνωρίζουν ἰδιαίτερα ὅσοι ζοῦν καὶ ἐργάζονται στὴν περιοχή. "Ἄς προγραμματιστεῖ μάλιστα ἡ χρησιμοποίηση τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς γέφυρας τοῦ Δερματιώτη ταχυδρομίου, πού ἀρκετὰ θὰ διευκολύνει στὴ διακίνηση τῶν παραγωγῶν τῆ χειμερινῆς περιόδου.

Ἡ γέφυρα τοῦ Ἁγίου Βασιλείου

Στὴν περιοχή «Λάζαρος» πού θρῖσκεται στὸ μέσο περίπου τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τὸν Ἁγιο Βασίλειο ὡς τὸ συνοικισμό Κεφαλοθύρου, ἔχει κατασκευαστεῖ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια μιά γέφυρα στενὴ σχετικά καὶ χωρὶς κανένα προστατευτικὸ στηθαῖο. "Ἐπειδὴ ἡ γέφυρα αὐτὴ θρῖσκεται πάνω σὲ στροφή καὶ κάτω ἀπ' αὐτὴν ὑπάρχει μεγάλος γκρεμός, ἀποτελεῖ πολὺ ἐπικίνδυνον σημεῖο γιὰ τὸ πλῆθος τῶν αυτοκινήτων πού περνοῦν καθημερινὰ ἀπὸ ἐκεῖ. Καὶ ἐνῶ πέρυσι ἡ Μ.Ο.Μ.Α. διαμό-

ρφωσε καὶ ἀσφαλτόστρωσε μαζί με ἄλλους, καὶ τὸ δρόμο ἀπὸ τὸν Ἁγιο Βασίλειο πρὸς τὸν Συνοικισμό, καμιά φροντίδα δὲν ἔγινε γιὰ τὴ διαπλάτυνση καὶ κατασκευὴ προστατευτικῶν στηθαίων στὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ γέφυρα. "Ἐπισημαίνοντας τοὺς κινδύνους ἀπὸ τὴ γέφυρα αὐτὴ, καλοῦμε τὴν ἀρμόδια ὑπηρεσία τῆς Νομαρχίας νὰ μεριμνήσει γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, πρὶν δημιουργηθεῖ κάποιο ἀνεπανόρθωτο δυστύχημα.

Πρέπει νὰ εἴμαστε Προμηθεὺς καὶ ὄχι Ἐπιμηθεὺς.

Ὁ δρόμος πρὸς τὸ Μουρί

Ἀπὸ τὴ θέση Σελί, ὅπου θρῖσκεται καὶ τὸ Ἡρώδιο, ἔχει διανοιχτεῖ ἕνας δρόμος πού φτάνει στὸ συνοικισμό «Μουρί» τοῦ χωριοῦ Ἁμυρά. Ἐνῶ ὁμως ἡ διάνοιξη τοῦ ἔγινε πρὶν ἀπὸ χρόνια, παραμένει ἀκόμα χωματόδρομος. Αὐτὸ δημιουργεῖ πολλοὺς κινδύνους γιὰ τὰ ἀρκετὰ ἀγροτικά αυτοκίνητα, πού ἔχουν ἀγοράσει

γιὰ τὶς ἐργασίες τους οἱ φιλοπρόδοι κάτοικοι τοῦ συνοικισμοῦ, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ τὸν διατρέχουν καθημερινὰ. Ἡ ἀπόσταση δὲν εἶναι μεγάλη. Λίγα ἔξοδα χαιάζονται καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀρμόδια ὑπηρεσία τῆς Νομαρχίας ἄς προγραμματίσει τὸ ἔργο αὐτὸ γιὰ τὴν ἄμεση ὀλοκλήρωσή του.

Γιὰ τὸν Ο.Τ.Ε.

Στὴν περιφέρεια Κόρνιας τῆς Κοινότητος Πέκου μένουν πάνω ἀπὸ δύο οἰκογένειες μόνιμα. Περισσότερα ἀπὸ 200 ἄτομα ἀκόμα μένουν ἐκεῖ τοὺς περισσότερους μῆνες γιὰ νὰ μαζέψουν τὶς ἐλιές τους καὶ νὰ καλλιεργήσουν τὰ πρώιμα κηπευτικά. Καθημερινὰ ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἐπικοινωνήσουν με τὰ χωριά τους, Πέυκο καὶ Κεφαλοθύρου, ὅπου ἀνήκουν οἱ περισσότε-

τεροι, μὰ καὶ γιὰ ἐπίγυοσε ἀνάγκες γιὰ τὸ γιαντὸ ἢ ἐμπόρους. Ὅμως τηλεφώνησεν ἀπὸ τὸν Ο.Τ.Ε. γιὰ τὴν ἄμεση τηλεφωνικὴ σύνδεση τοῦ Κόρνια. Δίνουμε τὴν πληροφορία πὼς καὶ τὸ κατάλληλο οἶκημα θρῖσκεται, ἀλλὰ καὶ ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος ὑπάρχει.

Ἡ γεώτρηση ἀγροκηπίου Βιάννου

Μὲ πρωτοβουλία τῆς κοινότητος Βιάννου τοποθετήθηκαν σωληνὲς γιὰ τὴ μεταφορά τοῦ νεροῦ τῆς γεώτρησης πού θρῖσκεται στὸ ἀγροκῆπιον μέχρι τὸ λόφο τοῦ Βραχνοῦ. Οἱ κάτοικοι περιμένουν νὰ μάθουν τί πρόκειται νὰ γίνῃ στὴ συνέχεια.

Ἡ φετινὴ ἀνομβρία καὶ ἡ ξηρασία πού θ' ἀκολουθήσει, ἐπιβάλλουν τὴν ἄμεση κατασκευὴ δεξαμενῆς στὸ Βραχνό, καὶ τὸν προγραμματισμὸ δικτύων γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση ὅσο γίνεται μεγαλύτερης περιοχῆς.

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

Τὸ Λατινικὸ Συντακτικὸ

τῶν ὑποψηφίων καὶ τῶν φοιτητῶν

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΨΥΓΕΙΑ — ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ — ΚΟΥΖΙΝΕΣ

ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ — ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ

"Ο,τι χρειάζεται τὸ σύγχρονο σπιτι σὲ μεγάλη ποικιλία

Καλὲς τιμὲς — Εὐκολίες πληρωμῆς

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΑΝ. ΑΓΑΠΑΚΗΣ

"Ἄνω Βιάννος — Τηλ. 21.176

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗ

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Χειρουργὸς — Ὀδοντίατρος

Ποῦ μόνιμα ἐγκαταστάθηκε στὸ Ἡράκλειο, δέχεται στὸ ὀδοντιατρεῖο τῆς, Μαλικοῦτῆ 4, τηλέφωνο 224.378, ἀπάναντι στὸ ξενοδοχεῖο «Ἄτλαντις» ἀπὸ 9 π.μ. μέχρι 1 π.μ. καὶ τοὺς ἀσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. στὰ ἰατρεῖα τοῦ Ἰδρύματος ἀπὸ 3-7 π.μ.

Ἡ Ραμπιέ Χανούμ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 3)

τε ὁ ἀγάς τῆ ρώτησε: Μὰ εἶσαι βέβαιη; Ἄπάντησε τότε αὐτὴ, θεθαίνοντας με θάρυ ὄρκο. «Ἄμὰν γιὰ Ραμπιέ». Ἐνῶ ὁ ἀγάς ἦταν ἔτοιμος νὰ κατεβάσει τὴ μαχαίρα στὴν κεφαλὴ «τοῦ καλόγερου», ξαφνικὰ θρέθηκε ἡ χέρα τοῦ σφιγμένῃ πρὸς τὰ πίσω.

Μουδὲ μαγκάνο σίδηρο τέτοιο σφυγγὸ δὲ κάνει, ὅπως τὴν ἔσφιζεν αὐτὸς ποκάτω στὴν μασγάλη. Ὁ «καλόγερος» τότε ἄνοιξε τὸ στήθος καὶ διαπιστώσανε ὅλοι πὼς ἦταν γυναίκα. Καὶ εἶπε στὴν Ραμπιέ: Τὶ περιμένεις Χανούμ ἀπὸ μὲνα;

"Ὑστερα ἀπ' αὐτὰ οἱ Τοῦρκοι προσβλήθηκαν, γιὰ τὴ Ραμπιέ εἶχε συκοφαντήσει ἀδικὰ τὸν «καλόγερο». Ἐδῶκαν σ' ὅλους τριήμερη προθεσμία νὰ ἔγουν καταλείψουν τὴ Μονή. Τοὺς πῆραν τὰ αἰσιπρόβωτα καὶ ὅλα τὰ σκευὴ τῆς κουζίνας, πού ἦταν τὰ περισσότερα ἀπὸ μπακίρι.

Οἱ καλόγεροι με τὸν ἡγουμένο ἀνέβηκαν τότε πάνω στὸν ψηλὸ θράχο «σπαστή», ὅπου λέγεται σήμερα, κάνοντας παρακλήσεις. Ἡ τελευταία τους παράκληση ἦταν μεγάλη κατάρα (ψωμοκατάρα) καὶ ἀνάθεμα. Ἡ οἰκογένεια τῆς συκοφαντίας νὰ πληρώνει τὴν κατάρα αὐτὴ καὶ συκοφαντία μέχρι τὴν ἔβδομη γενεά. Ἐπειδὴ ἡ κατάρα εἶναι μεγάλη, εἶπε ὁ ἡγεύμενος, ἄς πάρει ὁ θράχος τὴ μισή. Τὴν ἐπομένη ὁ θράχος, πού πάνω του

διάθασαν τὴν κατάρα, θρέθηκε δὺο κομμάτια, τὸ μισὸ πρὸς τὸ δυτικὸ μέρος καὶ τὸ ἄλλο μισὸ ὄρθιο. Ἀπὸ τὸ ἐνδιάμεσο περῶν σήμερα ἕνα μεγάλο ρυάκι. Ὁ θράχος δὲν φαίνεται νὰ εἶχε ρωγμὲς, ἀλλὰ ἔχει κοπεῖ ὅπως κόβομε τὸ καρπούζι.

"Ὅλοι οἱ καλόγεροι ἔφυγαν κι ἐγκατέλειψαν τὴ Μονή τους βάζοντας στὰ πόδια τῶν ἀλόγων τους πανιὰ γιὰ νὰ μὴν πάρουν οὔτε χῶμα, με προορισμὸ ἐκεῖ πού θὰ ἴφταναν τὸ θράδου νὰ σταματήσουν καὶ νὰ ἰδρῶσουν μονή. Ἐφτάσαν τὸ θράδου ἐκεῖ πού εἶναι ἡ Μονὴ Ἁπεζανῶν, πού τὴν ἴδρυσαν αὐτοί. Βρίσκεται στὴν Ἐπαρχία Καινουργίου καὶ ὀνομάστηκε Μονὴ Ἁπεζανῶν, ἐπειδὴ ἐκεῖ πεζέψαν.

Λέγεται ἀκόμη, καὶ τὸ ἐπιβεβαιώνουν οἱ γεροντότεροι, ὅτι πρὶν μερικὰ χρόνια ἀκούονταν οἱ κτύποι καμπάνας λίγο πιδὸ πάνω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Δημητρίου σὲ κάτι σπηλιές. Κανεὶς ὁμως δὲν μποροῦσε νὰ ἐντοπίσει ἀκριθῶς ἀπὸ πού προέρχονταν οἱ ἦχοι αὐτοί, ὅταν φυσοῦσε δυνατὸς νότιος ἀνεμος. Οἱ καλόγεροι, ἔλεγαν, πρὶν ἐγκαταλείψουν τὴ Μονή, ἔκρυψαν τὴν καμπάνα τῆς Ἐκκλησίας κάπου μέσ' τὰ θράχια, τὴν κρέμασαν, καὶ ὅταν φυσᾷ δυνατὸς νοτιὰς, κουνιέται καὶ ἀκούεται ἔτσι ὁ ἦχος τῆς. Χόνδρος, 20 Ἀπριλίου 1977

ΒΕΛΗΒΑΣΑΚΗΣ ΕΜΜ.

Διδ/λος Δημητοκίου

Σχολεῖου Χόνδρου

Μεγάλες καταστροφές στὴν Ἐπαρχία Βιάννου ἀπὸ παγετοὺς καὶ βόρειους σφοδροὺς ἀνέμους

"Ὅτι ἄφησαν στὴν Ἐπαρχία Βιάννου οἱ παγετοὶ τὸ κατέστρεψαν σφοδρότατο, χωρὶς προηγουμένο, βόρειοι ἀνεμοὶ ἀπὸ τὶς 21 ὡς τὶς 23 Ἀπριλίου. Καταστράφηκε σχεδὸν ἐντελῶς, ἡ προσπάθεια τῶν κατ'ὸν ὀλοκλήρης τῆς Ἐπαρχίας μας, στίς διάφορες καλλιεργητικὲς τοὺς ἐπιδόσεις. Ἰδιαίτερες καταστροφές ἔπαθαν τὰ πρώιμα κηπευτικά τῆς παραλιακῆς ζώνης Βιάννου, ἀπὸ τὸν Τσοῦτσουρο ὡς τὴ Δέρματο, Καμπουλά, Ἁγιο Ἰωάννη, Σκούρο Κερατόκαμπο, Ἁρβη, Φαφλάγιο, Ψαρή Φορᾶδα καὶ Τέρτα. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ὑψηλὸ μέρος τῆς Ἁρβῆς ὄχι μόνο αἱ ὑποστηλώσεις καὶ οἱ περιφράξεις τῶν πρώιμων κηπευτικῶν καὶ θερμοκηπίων ἀσπαστήσαν καὶ καταστράφηκαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀπωροφόρα δέντρα ἔσπασαν ἢ ξεριζώθηκαν τελείως. Ἄλλα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν παραλιακὴ ζώνη μεγάλες ζημιές ἔπαθαν καὶ τὰ ὄχιμα κηπευτικά (ντομάτες, ἀγγούρια κολοκίθια, φασόλια, πατάτες) καθὼς καὶ τὰ ὀπωροφόρα δέντρα (δεσπολιές, καρυδιές, βερυκοκίες, μπουρνελιές, κληματαριές, ἀμπέλια κ.λ.π.) πού ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καταστροφή τῶν καρπῶν καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ, ὅπως καὶ ἐλαϊόδεντρα, ἔσπασαν ἢ ξεριζώθηκαν. Ἄλλα καὶ δασικὰ δέντρα (πλατάνοι, λεύκες, κυπαρίσσια, πεύκα καὶ πρίνοι) ἔσπασαν ἢ ξεριζώθηκαν. Τόση ἦταν ἡ μανία κι ἡ σφοδρότητα τῶν ἀνέμων, πού καὶ στέγες σπιτιῶν ἀνηρπάγησαν, ὅπως τοῦ Σχολεῖου Συκο-

γίου Βιάννου, ἐνῶ ἀγροκίες καὶ κοπέτσια ἔμειναν χωρὶς περιεχόμενα, στέγες καὶ πόρτες. Ἀρκετὲς εἶναι οἱ στέγες ἀπὸ κεραμίδια πού ἔπαθαν ζημιές καὶ τὴν ἐπομένη οἱ δρόμοι ἦταν γεμάτοι ἀπὸ σπασμένα κεραμίδια, σανίδια, κλῶνους ἀπὸ δέντρα. Οἱ ζημιές ποικίλλουν ἀπὸ περιφέρεια σὲ περιφέρεια πού κυμαίνονται ἀπὸ 30% μέχρι 100%. Στὰ «Ἀσπὸτα» ὑπάρχει περιβόλι ὅπου καταστράφηκε ὀλοκληρωτικά, ἐνῶ πλατάνοι τοῦ ποταμοῦ τῆς Ἁρβῆς πρὸς τὸ Φοράγγι ξεριζώθηκαν. Μόνον τὸ 1926 διηγούνται οἱ γεροντότεροι ὅτι μόνον παρὰμοια δυνατὴ ἀνεμοθύελλα.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ

Στίς 3 Ἀπριλίου ἔγινε Γενικὴ Συνέλευση τῶν μελῶν τοῦ Ἐλαιουργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Βιάννου, με μοναδικὸ θέμα: «Ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τοῦ Ἐλαιουργεῖου». Στὴ συνέλευση αὐτὴ, πού παρίστατο καὶ ὁ ἀρμόδιος Πόμπτης τῆς ΑΤΕ κ. Γεώργιος Παναγιωτάκης καὶ ὁ ὑπάλληλος τῆς Ἐνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ἡρακλείου κ. Κορνηλιᾶκης, ἀποφασίσθηκε με ἀπόλυτη πλειοψηφία τὸ ὑπαλληλῶν μελῶν, ἡ ἄμεση ἀντικατάσταση τοῦ κλασικοῦ Ἐλαιουργεῖο τύπου Πριμόλια με φυγοκεντρικὸ τύπο δύο συστημάτων καὶ ἐπεξεργάζεται 2.500 ἕως 3.000 κιλά ἐλαϊόκαρπο τὴν ὄρα. Ἐπίσης γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐξουσιοδοτήθηκε ἀπὸ τὴν Συνέλευση ἡ Διοίκηση τοῦ Συνεταιρισμοῦ νὰ ζητήσει ἀπὸ τὴν Α.Τ.Ε. μακροπρόθεσμο δάνειο μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 12 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Νικ. Ἐμμ. Κατσαράκης

Ὁ ΚΑΙΡΟΣ

Ὁ Ἀπρίλης φέτος καὶ ἡ διαίτερα μετὰ τὸ Πάσχα, πέρασε χειμωνιάτικος, με τὴ διαφορά πὼς ἐνῶ σ' ἄλλες περιφέρειες ἔπαθαν πολλὲς βροχές, στὴν Ἐπαρχία μας δυνατὸς ἀέρας προκάλεσε μεγάλες ζημιές πού ἀναφέρομε σὲ ἄλλη στήλη.

"Ἐτσι με τὸ τέλος τῶν βροχῶν γιὰ φέτος τὸ συνολικὸ ὕψος τῶν φετινῶν βροχῶν ἔμεινε πολὺ χαμηλὰ, μόλις στὰ 395 χιλ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Βιαννίτες πού μένουν στὸ Ἡράκλειο ἐπιθυμοῦν τὴν ἀνασύσταση τοῦ Συλλόγου Βιαννιτῶν «Ὁ Πατούχας».

"Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ καλοῦνται ὅσοι δὲν εἶναι μέλη τοῦ Συλλόγου ἀπὸ παλιότερα, νὰ στείλουν σχετικὴ αἴτηση στὸν κ. Σπ. Ζῶη, Δικηγόρο, Ἐθνας 21. Γενικὴ Συνέλευση θὰ πραγματοποιηθεῖ ἀργότερα. Ἡμέρα καὶ τόπος θὰ γίνουν γνωστὰ με νεώτερη ἀνακοίνωση.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΣΤΕΡΓ. Γ. ΣΠΑΝΑΚΗ

Μνημεῖα

Κρητιυῆς Ἱστορίας

τόμ. 6ος

Περιέχει:

Ἐκθέσεις Γενικῶν Προβλεπτῶν τοῦ 1667 πολὺχρωμο σχεδιάγραμμα τοῦ Χάντακα, 13 ὑπομνηματισμένα ἐπιτελικὰ σχεδιαγράμματα τῆς πολιορκίας καὶ ἄλλους σχετικούς Πίνακες. Δραχ. 450.

Γράψετε:

Σ. Γ. Σπανάκη, Τίρτωνος 24, Ἡράκλειο